

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.ю.н. Йонко Кунчев относно научната продукция на доц. д-р Юлиана Матеева – единствен кандидат в обявения в ДВ конкурс за академичната длъжност „професор“

Доц. Матеева има повече от 20 години педагогически стаж като университетски преподавател при водене на упражнения и лекции по наказателно право. През 2008 г. получава научно-образователната степен „доктор“, а от 2011 г. е доцент по наказателно право. Била е ръководител катедра „Правни науки“ във ВСУ „Черноризец Храбър“ и активно е участвала в организацията и провеждането на учебния процес в Юридическия факултет на университета. Има международни изяви на научни конференции, по програма „Еразъм“ и Европейската асоциация на юридическите факултети Elfa. Научната продукция на доц. Матеева е отразена в 42 научни публикации. С 12 от тях участва в конкурса за професор - една монография и 11 научни статии. Част от съдържанието на статиите е представено като доклади на научни конференции в различни университети. От справката за научните приноси е видно, че научната продукция Ю. Матеева отговаря на наукометричните критерии за заемане на академичната длъжност „професор“.

Хабилитационният труд на доц. Юлиана Матеева „Престъпления срещу човешкия генофонд. Биомедицински аспекти“ е оригинално научно изследване относно перспективата за наказателноправна защита от посегателства срещу човешкия генофонд. Следвайки принципното положение, че върху основата на прогноза за негативно развитие на обществените отношения в дадена област, наказателното право може и следва да има оказва съответното превантивно въздействие, в монографията е представена концепцията за наказателноправна защита от общественоопасна интервенция върху човешкия геном. Тази концепция се основава на обективно съществуващия риск от промяна на човешкия геном поради биотехнологичните възможности за репликирането на ДНК при клониране.

В книгата са представени само част от аспектите на проявлението на обществената опасност от клонирането на човешкия индивид. Но и посочените са достатъчни за криминализирането на тези деяния, защото те засягат човешкия генофонд, правото, семейството, обществото като цяло. Това е основанието за направените в монографията предложения за криминализиране на деянията чрез които умишлено или поради непредпазливост е възможно да се причини отклонение от естественото

състояние на човешкия геном. С фактически и правни аргументи, както и на базата на опита на други държави, в монографията са представени проекти за състави на престъпления, чрез които се причинява отклонение от естественото състояние на човешкия геном. Предложенията са в синхрон с международното право и опита на други държави в тази област. Диференциацията между обществено полезната и вредната (опасната) за обществото биомедицинска интервенция върху човешкия геном е фундамента върху който се изгражда неговата наказателноправна защита. В книгата е направена и кратка наказателноправна характеристика на „бъдещите“ престъпления срещу човешкия генофонд.

Представената в книгата наказателноправна уредба на съставите на престъпления срещу човешкия генофонд в други държави се използва като основа за проекта на българска наказателноправна уредба на такива престъпления. Някои от тези разпоредби са интерпретирани в съответствие възприетия в Особената част на българския НК подход. Престъпленията са систематизирани няколко групи като престъпления срещу: генетичната уникалност на човека; части от човешкото тяло; човешкия ембрион и др. В заключителната част на книгата е направена обща систематизация на предлаганите за криминализиране деяния, както и необходимите според автора изменения и допълнения на отделни състави на престъпления. Тази систематизация, заедно с нейното обосноваване представлява цялостна концепция за изменение и допълнение на Особената част в НК относно визираните общественоопасни деяния.

Имам някои бележки относно монографичния труд, но те не са съществени от гледна точка на неговото основно предназначение – да подпомогне законодателната дейност при криминализиране на деянията срещу човешкия генофонд.

Другите публикации на кандидата за академичната длъжност показват широк интерес в областта на наказателното право. Нямам принципни бележки по тях.

Впечатленията ми от преподавателската и организационната дейност на доц. Ю. Матеева са много добри. Ангажирането ѝ с преподавателска дейност в други университети и с практическа дейност като адвокат допринесе още повече за задълбочаване на нейните знания в областта на наказателното право. Известна е в правната научна общност като добър колега и специалист по наказателно право.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като имам предвид преподавателската, научната, организационната дейност на доц. Юлиана Матеева, както и изпълнението на наукометричните показатели, считам че е достойна за академичната длъжност „професор“ по наказателно право.

Проф. д.ю.н. Й. Кунчев